

Bruxelles, 24 mai 2022
(OR. fr)

9182/22

RECH 247
COMPET 347

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	<i>Pregătirea reuniunii Consiliului Competitivitate din 9 și 10 iunie 2022</i> Sprijinirea tinerilor cercetători în perioade de criză <i>Dezbatere de orientare</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă a președinției privind „Sprijinirea tinerilor cercetători în perioade de criză” în vederea dezbaterii de orientare din cadrul reuniunii Consiliului Competitivitate din 10 iunie 2022.

SPRIJINIREA TINERILOR CERCETĂTORI ÎN PERIOADE DE CRIZĂ**Context**

Crizele succesive din ultimii ani au demonstrat necesitatea de a fi mai bine pregătiți pentru a le face față și de a răspunde mai bine la acestea, în special prin sprijin logistic și financiar. Au fost afectate toate sectoarele de activitate, inclusiv cercetarea și inovarea (C&I), creându-se constrângeri și obstacole suplimentare, în special în ceea ce privește cariera (recrutare, ocuparea forței de muncă, evoluție, resurse etc.). Dificultățile cu care se confruntă tinerii cercetători în perioade de criză nu pot fi ignorate, în special pentru că acestea sunt esențiale pentru abordarea marilor provocări mondiale din prezent și din viitor. Acești tineri cercetători constituie capacitățile noastre de cercetare de mâine, „forțele noastre vii”, contribuind astfel la asigurarea faptului că Uniunea Europeană rămâne în cursa mondială a C&I.

În acest sens, pandemia de COVID-19 a avut, printre altele, un impact semnificativ asupra cercetătorilor, în special asupra tinerilor cercetători. Procesele de recrutare și proiectele de mobilitate au fost amânate sau anulate. Perioadele succesive de limitare a mișcării persoanelor au dus la închiderea totală sau parțială a laboratoarelor, îngreunând desfășurarea activităților de cercetare și complicând crearea de legături la nivel național și internațional. Instituțiile de învățământ superior au fost nevoite, de asemenea, să își adapteze funcționarea pentru a-și îndeplini misiunile de formare și cercetare în timpul crizelor. Nu trebuie uitate nici consecințele asupra sănătății mintale care au fost, de asemenea, identificate.

În plus, instabilitatea geopolitică, inclusiv situațiile de conflict, cum ar fi invadarea Ucrainei de către Rusia în februarie 2022, reprezintă și mai multe provocări pentru tinerii cercetători. Unii dintre ei sunt obligați să își părăsească țara și să își abandoneze proiectele de cercetare.

Astfel, aceste dificultăți pot pune în pericol disponibilitatea studenților de a începe și de a urma un parcurs doctoral sau calitatea rezultatelor științifice și crearea unui Spațiu european de cercetare (SEC) în care cercetătorii să circule liber. Prin urmare, acestea reprezintă un obstacol în calea competitivității cercetării europene la nivel mondial.

Ca răspuns la aceste situații de criză, statele membre au adoptat o serie de măsuri în domeniul cercetării și inovării, dar și în alte sectoare, cum ar fi politicile sociale, ocuparea forței de muncă și educația.

Cu toate acestea, urgența cu care acestea din urmă se confruntă le determină să adopte mai întâi inițiative la nivel național, al căror cadru este adesea considerat a fi mai agil și mai flexibil, și doar ulterior să se coordoneze la nivel european.

Confrunțați cu aceste provocări, tinerii cercetători trebuie să fie sprijiniți prin politici publice la nivel național; cu toate acestea, unele acțiuni ar trebui să câștige în eficacitate în urma extinderii lor la nivel european.

În sens mai larg și dincolo de situațiile de urgență, ar trebui să se ia în considerare, de asemenea, consolidarea unui cadru propice inserției profesionale mai rapide și perene a tinerilor cercetători pe piața forței de muncă. În această privință, introducerea unor măsuri care să îi vizeze în mod specific atât la nivel național, cât și la nivel european reprezintă o cale care trebuie explorată sau aprofundată.

În acest sens, o serie de inițiative în curs de desfășurare în prezent la nivel european ar trebui să aibă un impact pozitiv asupra carierelor tinerilor cercetători. De exemplu, dintre cele 20 de acțiuni ale Agendei de politici privind Spațiul european de cercetare, care este anexată la Concluziile Consiliului privind viitoarea guvernare a SEC din noiembrie 2021, acțiunea 4 vizează în special instituirea unor acțiuni de promovare a carierelor științifice atractive și durabile, cum ar fi lansarea unui observator al carierelor științifice, crearea unui set de instrumente de sprijin pentru îmbunătățirea atractivității carierelor științifice în mediul academic și dincolo de acesta sau dezvoltarea unui cadru european pentru carierele științifice, care ar putea fi apoi testat de alianțele universitare europene în cadrul unui proiect-pilot.

Multe dintre celelalte 19 acțiuni ale agendei de politici vor avea, de asemenea, un impact asupra tinerilor cercetători. Este, de exemplu, cazul acțiunii 3, care vizează realizarea de progrese în direcția reformei sistemului de evaluare pentru cercetare, cercetători și instituții. Evaluarea cercetării trebuie să permită evaluarea performanței cercetătorilor (tineri) și a cercetării în vederea obținerii celui mai înalt nivel de calitate și a celui mai mare impact.

În plus, concluziile Consiliului privind o strategie europeană de capacitate a instituțiilor de învățământ superior pentru viitorul Europei, aprobate în aprilie 2022, subliniază că trebuie acordată o atenție deosebită studenților și tinerilor cercetători ale căror studii și cariere au fost afectate de pandemie.

În cele din urmă, pentru a răspunde provocărilor generate de tranziția verde și de cea digitală, este nevoie de o relație mai puternică între știință și societate, astfel cum s-a reamintit în Concluziile Consiliului privind misiunile europene. Prin interfața pe care o realizează între știință și societate, cercetătorii, în special tinerii cercetători, au un rol important de jucat în calitate de „model” pentru cei tineri. În plus, implicarea cetățenilor în știință, consacrată în însuși conceptul de misiuni europene, necesită formare în aceste noi metode de lucru, cum ar fi proiectele științifice participative.

Astfel, o acțiune mai coordonată la nivel european este esențială nu numai pentru atragerea și păstrarea generațiilor viitoare de cercetători, cu scopul de a găsi soluții la provocările societale, de mediu și economice, ci și pentru identificarea și eliminarea obstacolelor cu care se confruntă cercetătorii încă de la începutul carierei lor. Această coordonare va promova dezvoltarea unor cariere de cercetare adecvate și durabile, lucru pe care Consiliul l-a solicitat în concluziile sale intitulate „Aprofundarea Spațiului european de cercetare: asigurarea unor cariere și condiții de muncă atractive și durabile pentru cercetători și transformarea circulației creierelor în realitate”.

Întrebări pentru dezbateri

Președinția franceză a Consiliului Uniunii Europene dorește să inițieze o dezbateri pornind de la următoarele întrebări:

1. În timpul crizelor recente, care sunt principalele provocări cu care s-au confruntat tinerii cercetători de care ați avut cunoștință? Ce măsuri sau tipuri de măsuri au fost puse în aplicare în țara dumneavoastră pentru a-i sprijini?
 2. Ce învățăminte se pot trage din acestea? Pentru ce măsuri ar fi existat valoare adăugată (în ceea ce privește eficiența, agilitatea, flexibilitatea) dacă ar fi fost coordonate la nivel european?
-